

“Mắc ca Lâm Đồng” – Cú hích thương hiệu cho nông sản cao nguyên phát triển bền vững

10:18 17/05/2026

Trong bối cảnh ngành nông nghiệp chuyển mạnh sang mô hình giá trị gia tăng và phát triển bền vững, việc nhãn hiệu chứng nhận “Mắc ca Lâm Đồng” chính thức được công bố và đưa vào quản lý, sử dụng đang mở ra kỳ vọng lớn cho ngành hàng mắc ca địa phương. Không chỉ là dấu mốc về sở hữu trí tuệ, đây còn được xem là “tấm hộ chiếu thương hiệu” giúp mắc ca Lâm Đồng nâng cao giá trị, mở rộng thị trường và từng bước khẳng định vị thế trên bản đồ nông sản chất lượng cao của Việt Nam.

Mắc ca bắt đầu được trồng ở Lâm Đồng từ năm 2006, đến nay hiện toàn tỉnh có khoảng 11.317 ha. Ảnh: C.T.

Khẳng định vị thế thủ phủ mắc ca cả nước

Theo thống kê đến cuối năm 2025, Lâm Đồng hiện là địa phương có diện tích mắc ca lớn nhất cả nước với hơn 11.317 ha, sản lượng đạt gần 1.969 tấn/năm.

Với lợi thế khí hậu ôn hòa, đất bazan màu mỡ và hệ sinh thái nông nghiệp đặc trưng vùng cao nguyên, mắc ca được đánh giá là một trong những cây trồng chiến lược có tiềm năng phát triển dài hạn tại địa phương.

Mắc ca trồng xen trong vườn cà phê, các loại cây khác ở Lâm Đồng cho lợi nhuận khoảng 105 triệu đồng/ha/năm. Ảnh: C.T.

Từ nhiều năm qua, cây mắc ca không chỉ mang lại giá trị kinh tế cao mà còn góp phần đa dạng hóa cơ cấu cây trồng, nâng cao hiệu quả sử dụng đất và tạo sinh kế ổn định cho người dân khu vực nông thôn. Đặc biệt, ngoài sản phẩm hạt nguyên liệu, mắc ca còn có thể chế biến sâu thành nhiều dòng sản phẩm giá trị gia tăng như nhân hạt, dầu thực vật, thực phẩm dinh dưỡng, bánh kẹo hay mỹ phẩm thiên nhiên.

Việc xây dựng và bảo hộ nhãn hiệu chứng nhận “Mắc ca Lâm Đồng” vì vậy được xem là bước đi chiến lược nhằm chuẩn hóa sản xuất, nâng cao năng lực cạnh tranh và xây dựng hình ảnh nông sản địa phương theo hướng chuyên nghiệp, hiện đại.

Mẫu nhãn hiệu chứng nhận Mắc ca Lâm Đồng. Ảnh: P.H.

“Tấm vé thông hành” cho chuỗi giá trị bền vững

Theo lãnh đạo ngành nông nghiệp tỉnh, việc được Cục Sở hữu trí tuệ cấp Giấy chứng nhận đăng ký nhãn hiệu “Mắc ca Lâm Đồng” vào tháng 4/2026 có ý nghĩa đặc biệt quan trọng đối với toàn ngành hàng.

Lâm Đồng chính thức được Cục Sở hữu trí tuệ - Bộ Khoa học và Công nghệ cấp Giấy chứng nhận đăng ký nhãn hiệu “Mắc ca Lâm Đồng” vào tháng 4/2026. Ảnh: C.T.

Ông Vũ Đình Cường – Phó Giám đốc Sở Nông nghiệp và Môi trường tỉnh Lâm Đồng – cho biết, trước mắt tỉnh sẽ triển khai thí điểm mô hình liên kết sản xuất và tiêu thụ sản phẩm mang nhãn hiệu chứng nhận với 15 cơ sở sản xuất mắc ca tiêu biểu của địa phương.

Song song đó, các quy chế quản lý và sử dụng nhãn hiệu, tiêu chuẩn tem nhãn, bao bì, truy xuất nguồn gốc và kiểm soát chất lượng cũng đã được ban hành nhằm tạo nền tảng pháp lý đồng bộ cho doanh nghiệp và người dân triển khai thực hiện.

Chuỗi liên kết mắc ca giữa doanh nghiệp - hợp tác xã - người dân giúp đảm bảo đầu ra ổn định và giá trị bền vững. Ảnh: P.H.

Theo định hướng của tỉnh, mô hình liên kết “3 nhà” gồm Nhà nước – nhà khoa học – doanh nghiệp sẽ đóng vai trò trung tâm trong quá trình phát triển thương hiệu mắc ca. Sự phối hợp này được kỳ vọng sẽ hình thành chuỗi sản xuất – chế biến – tiêu thụ đồng bộ, hạn chế rủi ro thị trường và tạo đầu ra ổn định cho nông dân.

Đặc biệt, việc áp dụng hệ thống truy xuất nguồn gốc và tiêu chuẩn chất lượng thống nhất sẽ giúp người tiêu dùng dễ dàng nhận diện sản phẩm mắc ca chính gốc Lâm Đồng, đồng thời hạn chế tình trạng hàng kém chất lượng hoặc không rõ nguồn gốc trà trộn trên thị trường.

Thách thức từ sản xuất manh mún và thiếu liên kết

Dù sở hữu tiềm năng lớn, ngành mắc ca Lâm Đồng vẫn đang đối mặt với nhiều thách thức trong quá trình mở rộng thị trường và xây dựng thương hiệu bền vững.

Hiện nay, khoảng 80% diện tích mắc ca của tỉnh được trồng xen canh, chủ yếu ở quy mô nhỏ lẻ và phân tán. Điều này gây khó khăn trong việc áp dụng đồng bộ quy trình kỹ thuật, kiểm soát chất lượng cũng như xây dựng vùng nguyên liệu tập trung.

Bên cạnh đó, nhiều hộ dân vẫn chưa tham gia các hợp đồng liên kết tiêu thụ dài hạn, dẫn đến nguy cơ đứt gãy chuỗi cung ứng khi thị trường biến động.

Ở khâu chế biến, phần lớn cơ sở hiện mới dừng ở quy mô nhỏ, sản phẩm chủ yếu là hạt sấy nứt với giá trị gia tăng chưa cao. Theo các chuyên gia, đây là điểm nghẽn khiến ngành mắc ca chưa thể bứt phá tương xứng với tiềm năng vốn có.

Tỉnh Lâm Đồng hướng đến sản xuất mắc ca chất lượng cao đáp ứng nhu cầu trong nước và xuất khẩu. Ảnh: C.T.

Ông Võ Duẩn – Phó Tổng Thư ký Hiệp hội Mắc ca Việt Nam – nhận định rằng khó khăn lớn nhất hiện nay không nằm ở công nghệ hay nhu cầu thị trường mà ở tính ổn định của nguồn nguyên liệu đầu vào. Dù có diện tích lớn nhất cả nước nhưng sản xuất còn manh mún, thiếu đồng đều nên chưa đáp ứng được nhu cầu thu mua, chế biến công nghiệp quy mô lớn.

Trong khi đó, theo nhiều cơ sở sản xuất địa phương, áp lực cạnh tranh từ các loại cây trồng có hiệu quả kinh tế cao như cà phê hay sầu riêng cũng đang khiến một bộ phận nông dân giảm sự quan tâm đối với cây mắc ca.

Hướng đến thương hiệu nông sản giá trị cao

Việc đưa nhãn hiệu chứng nhận “Mắc ca Lâm Đồng” vào thực tiễn sản xuất và tiêu thụ được kỳ vọng sẽ tạo cú hích mạnh mẽ cho quá trình thu hút đầu tư, mở rộng chế biến sâu và phát triển thị trường xuất khẩu.

Xây dựng nhãn hiệu chứng nhận sẽ góp phần bảo vệ uy tín sản phẩm địa phương. Ảnh: P.H.

Khi sản phẩm có thương hiệu rõ ràng cùng vùng nguyên liệu được kiểm soát, doanh nghiệp sẽ mạnh dạn đầu tư nhà máy chế biến, kho bảo quản và xây dựng chuỗi liên kết bền vững với nông dân.

Theo ông Dương Xuân Quả – đại diện doanh nghiệp công nghệ sau thu hoạch – nhu cầu tiêu thụ mắc ca trên thế giới vẫn còn rất lớn, đặc biệt ở phân khúc cao cấp yêu cầu nghiêm ngặt về chất lượng và khả năng truy xuất nguồn gốc. Việc xây dựng nhãn hiệu chứng nhận sẽ góp phần bảo vệ uy tín sản phẩm địa phương, đồng thời tạo lợi thế cạnh tranh cho mắc ca Lâm Đồng trên thị trường quốc tế.

Với cú hích nhãn hiệu “Mắc ca Lâm Đồng”, địa phương được kỳ vọng sẽ tăng cường liên kết chuỗi giá trị xuất khẩu, hướng tới thị trường bền vững. Ảnh: C.T.

Lãnh đạo Sở Nông nghiệp và Môi trường tỉnh Lâm Đồng cho biết, trong thời gian tới, địa phương sẽ tiếp tục hỗ trợ phát triển vùng nguyên liệu đạt chuẩn, nâng cao hiệu quả quản lý chất lượng, quảng bá thương hiệu và thúc đẩy liên kết sản xuất theo chuỗi giá trị.

Sự ra đời của nhãn hiệu chứng nhận “Mắc ca Lâm Đồng” vì thế không chỉ mang ý nghĩa bảo hộ thương hiệu, mà còn mở ra kỳ vọng mới cho hành trình xây dựng ngành mắc ca cao nguyên theo hướng chuyên nghiệp, hiện đại và phát triển bền vững. Đây được xem là nền tảng quan trọng để nông sản Lâm Đồng từng bước chinh phục thị trường trong nước và quốc tế bằng chất lượng, uy tín và giá trị khác biệt.

Hoàng Phương